

1

szvit 17 ✓

Pesti Központi Kerületi Bíróság
Gazdasági és Polgári Peres Csoport
1027 Budapest, Varsányi I. u. 38-40.
16.P.301.122/2019/3-II.

2019. MAJ. 28

A Pesti Központi Kerületi Bíróság

sai Ügyvédi Iroda (eljáró ügyvéd:
által képviselt
Finalp Zrt. (1016 Budapest, Hegyalja út 7-13.) **felperes** által
a dr. Karkosák Balázs ügyvéd (1250 Budapest, Pf. 245.) által képviselt
alperes ellen

kölcsön iránt indított perében meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A bíróság a felperes keresetét elutasítja.

A bíróság kötelezi a felperest, hogy 15 napon fizessen meg alperesnek 596.900.- (ötszázkilencvenhatezer-kilencszáz) forint perköltséget.

A bíróság felhívja a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Hivatalát, hogy az EL02239/2018 elnöki letéti számon kezelt 10.000.- (tízezer) forintot utalja vissza a letevőnek.

Az ítélet ellen a kézbesítéstől számított 15 napon belül fellebbezésnek van helye, amelyet a Fővárosi Törvényszékhez címezve a Pesti Központi Kerületi Bíróságon kell elektronikus úton vagy a nem elektronikus kapcsolat tartó fellebbező fél esetén írásban, 3 példányban benyújtani.

A másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson bírálja el, de a felek kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívül történő elbírálását.

Ha a fellebbezés csak a kamatfizetésre, a perköltség viselésére vagy összegére, illetve a meg nem fizetett illeték vagy az állam által előlegezett költség megfizetésére vonatkozik, továbbá ha a fellebbezés csak az előzetes végrehajthatósággal, a teljesítési határidővel vagy a részletfizetés engedélyezésével kapcsolatos, vagy ha a fellebbezés csak az ítélet indokolása ellen irányul, vagy ha a felek ezt kérték, a másodfokú bíróság a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálhatja el, de a felek kérhetik tárgyalás megtartását.

Pesti Központi Kerületi Bíróság
Gazdasági és Polgári Peres Csoport
1027 Budapest, Varsányi L. u. 38-40.
16.P.301.122/2019/3-II.

2

INDOKOLÁS

A bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 206. § (1) bekezdésére alapítva, a peres felek előadása, a perben csatolt okiratok valamint s és : tanúk vallomása alapján az alábbi tényállást állapította meg.

A felperes jogelődje a SUMMIT Pénzügyi Zrt. mint hitelező (finanszírozó) és alperes mint adós között gépjármű adásvétel finanszírozása céljából a perben nem álló SUMMIT AUTÓ KERESKEDELMI Zrt. útján, japán yen alapú kölcsönszerződés jött létre.

2007. augusztus 6. napján a felek aláírták az „Adatlap az FH-^{számú japán yen (JPY)} alapú fogyasztási kölcsön szerződéshez” című okiratot. Ez alapján a felperes 2.800.000,- forint kölcsönt nyújtott az alperesnek az OPEL I típusú, alvázszámú gépjármű megvásárlásához. A kölcsön futamideje 84 hónap volt, a kamatláb évi 10,66%, amely a TIBOR változásához képest módosulhatott. A THM a szerződéskötéskor 11,4%. A szerződéskötéskor érvényes árfolyam: 1,5287HUF/JPY. A rendszeres havi törlesztéseket külön okiratba foglalt törlesztési táblázat tartalmazta. Az okirat 5. pontja rögzítette, hogy az adatlap a fogyasztási kölcsön és üzletszabályzat elválaszthatatlan részét képezi.

Az üzletszabályzatot alperes aláírta.

A kölcsön biztosítékeként felperesi jogelőd és alperes között a kölcsönszerződés részét képező opciós adásvételi szerződéssel alperes vételi jogot engedett felperesi jogelőd részére.

Az Üzletszabályzat 1.1.1.2. pontja szerint Deviza alapon nyújtott forintkölcsön az a devizabázison kamatozó forint pénzösszeg, amelyet a finanszírozó az adós rendelkezésére bocsát, az adós pedig köteles azt és annak kamatait az adatlapon meghatározott deviza kölcsönszerződés szerinti árfolyama alapján, valamint az árfolyamkorrekciót forintban vissza-, illetve megfizetni

Az üzletszabályzat 1.1.17. pontja szerint deviza árfolyam: A Raiffeisen Bank Rt. által az adott tárgynapra vonatkozó közzétett hivatalos deviza eladási árfolyam. A vételi és az eladási árfolyamok konkrét alkalmazását a kölcsönszerződés részletesen meghatározza.

Törlesztési táblázat: az adósnak a kölcsön részletekben történő megfizetésére vonatkozó rendszeres tőke – és kamatfizetési kötelezettséget tartalmazó azon kimutatás (táblázat), amely – a kötelező érvényű ajánlat alapját képező adatok változatlanlansága esetén – megegyezik a kötelező érvényű ajánlaton kidolgozott törlesztési táblázattal. Deviza alapon nyújtott forint kölcsön esetén a tőke – és kamatfizetési kötelezettségeket a finanszírozó jogosult árfolyam korrekcióval módosítani.

Rendszeres számla vagy fizetési értesítő a deviza alapú nyújtott forint kölcsön esetén: a finanszírozó által az adósnak a törlesztési táblázatban meghatározott ütemezésnek megfelelően kibocsátott és megküldött számla vagy fizetési értesítő. Deviza alapon nyújtott forint kölcsön esetén az esedékes számlát finanszírozó a számla kibocsátását megelőző 2. banki munkanapon érvényes deviza eladási árfolyamon kiszámított rendszeres törlesztési kötelezettséggel állítja ki. A tényleges törlesztést annak figyelembevételével állapítja meg a finanszírozó, hogy a törlesztés ellenértéke mely értéknapon került jóváírásra a finanszírozó bankszámláján.

Az árfolyam különbségből adódó különbözetet – melyet finanszírozó a jóváírás érték napján érvényes deviza eladási árfolyam alapján határoz meg – a finanszírozó a bankszámláján történő jóváírását követő számlán írja jóvá vagy terheli az adóra.
Finanszírozó a terhelést vagy jóváírást jogosult bármely más időpontban érvényesítheti, legkésőbb az utolsó rendszeres havi törlesztést követő 180. napig.

Az üzletszabályzat 1.1.27. szerint Tartozás: az adósnak a finanszírozó felé fennálló teljes tartozása (így különösen a tőke-, kamat és egyéb költségek, járulékok, valamint bármely más jogcímen fennálló fizetési kötelezettségek, illetve deviza alapú nyújtott forint kölcsön esetén az árfolyamváltozásokból eredő valamennyi korrekciós tétel és egyéb költségek is).

Az üzletszabályzat 2.2. szerint a jelen kölcsön szerződés és annak mellékletei a finanszírozó és az adós között létrejövő jogviszony feltételeit tartalmazzák, amelyek – amennyiben a kölcsönszerződés után megkötött szerződések ettől eltérően nem rendelkeznek – a finanszírozóra és az adóra is külön kikötés nélkül kötelezőek.

A 2.6. pont szerint a finanszírozó a kölcsön szerződés szövegét hivatali helyiségében munkanapokon mindenki számára hozzáférhető helyen tartja. Az adós elismeri, hogy a finanszírozó a jelen kölcsön szerződés teljes szövegét számára a kölcsön szerződés aláírását megelőzően részletes megismerése céljából hozzáférhetővé tette.

4.21. Deviza alapú forint kölcsön esetében adós köteles az árfolyam kockázatot viselni.
Jelen szerződés aláírásával adós kijelenti, hogy a finanszírozó az árfolyam kockázat tekintetében adós teljeskörűen a szerződéskötést megelőzően tájékoztatta. Adós a tájékoztatásban foglaltakat megértette és elfogadta.

Az üzletszabályzat 7.2. pontja értelmében az adós a kölcsönt törlesztőrészeit a törlesztési táblázatban foglalt – a teljes futamidőre vonatkozó – törlesztési ütemezésnek megfelelően köteles megfizetni oly módon, hogy az abban meghatározott összeget – a deviza alapon nyújtott forint kölcsön esetén a tőke – és kamat árfolyam korrekcióval módosítva az esedékességnek megfelelő értéknapon, illetve amennyiben az a nap banki szünnapra esik az azt követő első banki munkanapon a finanszírozó bankszámláján jóváírásra kerüljenek.

A 7.4. pont szerint deviza alapon nyújtott forint kölcsön esetén a finanszírozó a tőke – és a kamat árfolyam korrekciót a fizetési ütemezésnek megfelelő gyakorisággal két lépésben – először a számlázást megelőző második munkanapon érvényes deviza eladási árfolyam alapján, majd az adós pénzügyi teljesítését követően a pénzügyi teljesítés napján érvényes deviza eladási árfolyamnak megfelelően – számolja el is azt a követő első számlákban érvényesíti.

A törlesztési táblázat végén az alábbi tájékoztatást található:
Jelen ajánlatban/törlesztési táblázatban szereplő havi rendszeres törlesztések összegét, beleértve tőkét és kamatot, 2007.08.02-i deviza vételi és eladási árfolyam különbség alapján további 286.- forint havi korrekció terheli, mely a Summit Pénzügyi Zrt-től független pénzügyi változásokból eredően a futamidő alatt módosulhat az üzlet szabályzat ide vonatkozó részeit szerint [...]. A teljes hiteldíjmutató értékébe a deviza eladási- vételi árfolyam 2007.08.02-i különbsége

Pesti Központi Kerületi Bíróság
Gazdasági és Polgári Peres Csoport
1027 Budapest, Varsányi I. u. 38-40.
16.P.301.122/2019/3-II.

5

szabályairól és egyes egyéb rendelkezésekről szóló 2014. évi XL. törvényben (a továbbiakban: DH2 tv.) előírt elszámolási kötelezettsége teljesítéséről és annak eredményéről. Az elszámolás alapján a tisztességtelenül felszámított összeg 59.750.- forint volt. Az elszámolás 2015. május 13. napján kézbesítésre került alperes részére.

A felperes fizetési meghagyásos eljárást kezdeményezett az alperessel szemben, amely alperes ellentmondása folytán perré alakult.

A bíróság 16.P.304.312/2016/24-II. sorszámu ítéletét a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 117.Pf.639.103/2018/4. számu végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A felperes a megismételt eljárásban fenntartott keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze alperest 2.646.384,- forint és ezen összeg után 2008. július 03. napjától a kifizetés napjáig járó, a mindenkorijegybanki alapkamat kétszeresének megfelelő késedelmi kamata és perköltség megfizetésére a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 523. § (1) bekezdése alapián. Előadta, hogy jogelődje és alperes kölcsönszerződést kötöttek az OPEL típusú, I alvázszámú gépjármű megvásárlása céljából. A kölcsön futamideje 84 hónap volt, a kamatláb évi 10,66%, amely a TIBOR változásához képest módosulhatott. A THM a szerződés-kötéskor 11,4%. A szerződés-kötéskor érvényes árfolyam: 1,5287HUF/JPY.

Előadta, hogy alperes a szerződésben kikötött részletfizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezzel szerződészegést követett el, így a felperes 2008. június 25-én napján kelt levelében a szerződést azonnali hatállyal felmondta. A felmondó levelet felperes postai úton kézbesítette az alpereseknek, amelyek a törtivevények tanúsága szerint „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, így a felmondólevelet az üzletszabályzat 14.2. pontja alapján 2008. július 2-án kézbesítettnek kell tekinteni. Az üzletszabályzat 10.3. pontja alapján ezen a napon alperes tartozása esedékessé vált. Felperes élve opciós jogával a perbeli gépjárművet 2010. július 26-án átvette, opciós vételárának megállapítására szakértőt vett igénybe. Felperesi jogelőd ezt követően elszámolást készített, alperes tartozását a gépjármű opciós árával csökkentette és felperes tartozását 2.706.134 forintban határozta meg, és felszólította alperest a tartozás megfizetésére, melynek alperes nem tett eleget. Előadta, hogy a törvényi elszámolást követően 59.750.- forint tisztességtelenül felszámított összeget levont alperes tartozásából.

Hivatkozott arra, hogy a szerződést aláíró ügynök képviseleti jogosultsága a szerződéses akarat kérdéskörébe tartozik, nem alaki hiba. Előadta, hogy a szerződést és mellékleteit felperesi jogelőd ügynöke írta alá, de az eltelt idő és az adminisztrációs nehézségek miatt nem tudja megjelölni ki volt az aláíró ügynök. Nyilatkozott, hogy az esetleges álképviselő eljárását utólagosan jóváhagyja.

Álláspontja szerint a szerződés megfelel a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (továbbiakban: Hpt.) 213. § b) és c) pontjában foglaltaknak. A THM pontos összegét az adatlap tartalmazza, az árfolyamrésszel kapcsolatos hivatkozott arra, hogy mivel nem hitelintézet, az árfolyamrés változásaira semmilyen hatással nem volt. Hangsúlyozta, hogy a gépjármű tulajdonjogának megszerzésével, megfelelő állapotba hozásával, alperes gépjárműre vonatkozó jogaival kapcsolatos költségeket a THM számítása során nem vette figyelembe.

figyelembevételre került, mind a havi rendszeres törlesztésnél, mind az emelt összegű előtörlesztésnél.

A THM meghatározása az aktuális feltételek, illetve a hatályos jogszabályok figyelembevételével történt és a feltételek változása esetén a mértéke módosulhat.

A THM mutató értéke nem tükrözi a hitel árfolyamkockázatát.

A THM mutató értéke nem tükrözi a hitel kamat kockázatát.

Az üzletszabályzat 10.1. pontja szerint a felek a kölcsönszerződés rendes felmondás útján történő megszüntetésének lehetőségét kizárják. A kölcsönszerződést azonnali hatállyal kizárólag a Finanszírozó jogosult a lejáratú idő előtt felmondani. A finanszírozó az azonnali hatályú felmondás jogával különösen akkor élhet; 10.1.9. ha adós a jelen kölcsönszerződéssel kapcsolatos -bármely fizetési tételre vonatkozó – fizetési kötelezettségével harminc naptári napot meghaladó késedelembe esik, vagy bármely más a finanszírozóval kötött szerződésnél-bármelyik másik tételre vonatkozó – fizetési kötelezettségével harminc naptári napot meghaladó késedelembe esik.

Az üzletszabályzat 10.3. pontja alapján a felmondás kézbesítésével egyidejűleg az adós teljes fennálló tartozás egy összegben esedékessé válik, ennek megfelelően az adós köteles a tartozást nyolc munkanapon belül a finanszírozó számlája, értesítője vagy elszámolása alapján maradéktalanul megfizetni.

Az üzletszabályzat 14.2. pontja alapján a felek megállapodnak abban, hogy az egymásnak küldött ajánlott leveleket a posta által igazolt feladás napjától számított ötödik napon kézbesítettnek tekintik. ezen rendelkezés irányadó abban az esetben is, ha az adós adataiban bekövetkezett változás bejelentésének elmulasztása miatt meghiúsul a kézbesítés.

Az üzletszabályzat 16.8. pontja szerint az adós és a kezes(ek), valamint a finanszírozó kijelentik, hogy a jelen kölcsönszerződés tartalmát annak aláírása előtt megismerték, feltételeid magukra nézve kötelezően elfogadták és ennek tudatában írták alá jelen kölcsön szerződést és annak elválaszthatatlan mellékleteit. A felek kijelentik, hogy a megállapodásból minden fél 1-1 eredeti példányt átvett.

Tekintettel arra, hogy alperes fizetési kötelezettségének teljesítésével 30 napos késedelembe esett, felperesi jogelőd a kölcsönszerződést az üzletszabályzat 10.1.9. pontja alapján 2008. június 25-én felmondta, amely alperestől „nem kereste” jelzéssel érkezett vissza, így az az üzletszabályzat 14.2. pontja alapján 2008. július 2-án hatályosult. Az üzletszabályzat 10.3. pontja alapján ezen a napon alperes tartozása esedékessé vált. Felperes élve opciós jogával a perbeli gépjárművet 2010. július 26-án átvette, opciós vételárának megállapítására szakértőt vett igénybe. Felperesi jogelőd ezt követően elszámolást készített, alperes tartozását a gépjármű opciós árával csökkentette és fepleres tartozását 2.706.134 forintban határozta meg, és felszólította alperest a tartozás megfizetésére, melynek alperes nem tett eleget.

A felperes cégneve 2015. augusztus 4. napján Finalp Zrt-re változott.

A felperes jogelődje 2015. május 4. napján kelt levelében tájékoztatta az alperest a Kúriának a pénzügyi intézmények fogyasztói kölcsönszerződéseire vonatkozó jogegységi határozatával kapcsolatos egyes kérdések rendezéséről szóló 2014. évi XXXVIII. törvényben rögzített elszámolás

Az árfolyamkockázat feltárásával kapcsolatosan előadta, hogy a tájékoztatást a kölcsönszerződés és üzletszabályzat 1.1.1.2, 1.1.17, 1.1.22.3, 1.1.22.4, 1.1.27, 4.21, 7.2., 7.4. pontjai valamint a törlesztési tábla alján található tájékoztatás tartalmazza.

Előadta, hogy egyértelműen és közérthetően tájékoztatta ügyfeleit így alperest is, hogy az árfolyamkockázatot alperes köteles viselni. Hivatkozott a Kúria 6/2013. Polgári Jogegységi Határozatára (továbbiakban: 6/2013 PJE határozat), melyre figyelemmel álláspontja szerint a kölcsönszerződés szövegéből és a tájékoztatásból egyértelműen felismerhető volt az „átlagos fogyasztó” mércéjén keresztül, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag az alperest terheli, és hogy az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa, így a vizsgált kikötés tisztességtelenségét a Ptk. 209. § (5) bekezdése alapján nem lehet megállapítani. Hivatkozott továbbá a Kúria 2/2014. Polgári Jogegységi határozatára (továbbiakban: 2/2014 PJE határozat), melynek értelmében álláspontja szerint 2007-ben egy általános tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztónak tudnia kellett, hogy a deviza alapú kölcsön árfolyamkockázattal jár, amit az ügyfél köteles viselni. Kiemelte, hogy az internetes honlapján elérhetővé tett ügyféltájékoztatójában felhívta a fogyasztók figyelmét a deviza alapú finanszírozás árfolyamkockázatára, mely alperes számára is elérhető volt.

Hangsúlyozta, hogy alperes az árfolyamkockázatról szóló írásbeli tájékoztatást megkapta, alpereseknek azon magatartása, mely szerint elolvasás nélkül aláírta a szerződést okozta azt, hogy nem tudott a releváns rendelkezésekről. Hivatkozott arra, hogy elvárható alperestől, mint fogyasztótól, hogy amennyiben számára valami nem érthető a szerződésben, akkor kérjen felvilágosítást, ezt ugyanakkor alperes nem tette meg.

Előadta továbbá, hogy az általa hivatkozott árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás felperes honlapján elérhető volt.

Alperes a megismételt eljárásban fenntartott érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és felperes perköltségben való marasztalását kérte.

Hivatkozott arra, hogy az adatlapon szereplő aláírásból nem derül ki, hogy azt felperesi jogelőd cégjegyzési joggal rendelkező képviselője vagy ügyleti meghatalmazott írta alá, melyre figyelemmel a szerződés a Ptk. 217. § (1) bekezdésébe ütközik és érvénytelen.

Hivatkozott továbbá arra, hogy a szerződés a Hpt. 213. § (1) bekezdésének b) és c) pontjába ütközik, figyelemmel arra, hogy a szerződésben a THM 11,4 %-ban, az ügyleti kamat 10.66%, és a szerződés nem határozza meg a kettő különbözetét képező évi 0,74 % mértékű díj milyen szolgáltatás ellenértéke. A szerződés nem tartalmazza az árfolyamrést sem. Előadta, hogy a gépjármű tulajdonjogának megszerzésével, megfelelő állapotba hozásával, alperes gépjárműre vonatkozó jogaival kapcsolatos költségek a THM számításánál a vonatkozó jogszabály értelmében nem voltak figyelembe vehetőek.

Alperes előadta, hogy az eljáró autókereskedés nem megfelelő tájékoztatást adott, azt mondta, hogy szignifikánsan nem változhat törlesztőrészlet, legfeljebb a törlesztési idő nőhet meg. Hangsúlyozta, hogy kockázatteltérő nyilatkozatot nem kapott, így álláspontja szerint a kölcsönszerződésnek azon rendelkezése, mely szerint az árfolyamkockázatot alperesnek kell viselnie, tisztességtelen, melynek

Pesti Központi Kerületi Bíróság
Gazdasági és Polgári Peres Csoport
1027 Budapest, Varsányi I. u. 38-40.
16.P.301.122/2019/3-II.

7

okán a szerződés érvénytelen.

Hivatkozott arra, hogy noha valóban nem olvasta el a kölcsönszerződést, de ennek nincsen relevanciája, tekintettel arra, hogy a szerződés nem tartalmazza az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatást. Hivatkozott arra, hogy a felperes javára fennálló információs előny aktív magatartást követel meg felperestől a tájékoztatás körében és nem a fogyasztóra terheli ennek teljesítését, amint azt 6/2013. PJE határozat is kimondja.

Alperes kérte, hogy a bíróság függessze fel a tárgyalást az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő C-51/17. számú ügy befejezéséig.

A kereset az alábbiak szerint alaptalan.

A bíróság 16.P.304.312/2016/24-II. sorszámú ítéletét a Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 117.Pf.639.103/2018/4. számú végzésével hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Megállapította, hogy felperesnek 295.737 forint, alperesnek 63.500 forint másodfokú perköltsége merült fel.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság úgy észlelte hivatalból az árfolyamkockázat telepítésére vonatkozó kikötés semmisségét, hogy annak eljárásjogi feltételei nem álltak fenn. A másodfokú bíróság kimondta, hogy a tisztességtelenség megállapításához szükséges többlettényállás feltárása hiányában az árfolyamkockázat telepítésére vonatkozó kikötés érvénytelensége nem nyilvánvaló és nem egyértelműen megállapítható, így az érvénytelenségi perekben felmerülő egyes eljárásjogi kérdésekről szóló 2/2010. PK véleményben meghatározott szempontok nem érvényesülnek.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság feladatává tette, hogy a keresetet az érdemi ellenkérelemre figyelemmel vizsgálja meg és foglaljon állást annak megalapozottságáról.

A bíróságnak megismételt eljárásban elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a perbeli kölcsönszerződés létrejött-e, figyelemmel arra, hogy alperesnek azon nyilatkozatát, mely szerint az adatlapon szereplő aláírásból nem derül ki, hogy azt felperesi jogelőd cégjegyzési joggal rendelkező képviselője vagy ügyleti meghatalmazott írta alá, akként kell értékelni, hogy álláspontja szerint a szerződést kötő felek közötti közös és egybehangzó akaratnyilatkozatának hiányában a szerződés nem jött létre. Az alperes által hivatkozott alaki hiba a Ptk. szabályai szerint az érvénytelenség körében nem vizsgálendő, annak fennállása legfeljebb a szerződés akarathiba miatti létre nem jöttére vezetne. A bíróság e körben hangsúlyozza ugyanakkor azt, hogy a szerződés az alább kifejtettek szerint létrejött.

Felperes a szerződésben rögzített kötelezettségének a szerződéskötést követően eleget tett és a kölcsön összegét folyósította, a per folyamán akként nyilatkozott, hogy az esetleges álképviselő eljárását jóváhagyja. A bíróság nem folytatott le bizonyítást a felperesi oldalon felmerülő esetleges akarathiba vonatkozásában, tekintettel arra, hogy amennyiben akarathiba is merült volna a szerződéssel kapcsolatban, abban az esetben a Ptk. 221. § (1) bekezdésében rögzített álképviselő eljárásának a felperes általi jóváhagyásával és a kölcsön összegének folyósításával ez a hiba orvoslásra került.

Pesti Központi Kerületi Bíróság
Gazdasági és Polgári Peres Csoport
1027 Budapest, Varsányi I. u. 38-40.
16.P.301.122/2019/3-II.

8

Fentiek alapján tehát a bíróság megállapította, hogy a peres felek között a Ptk. 523. § (1) bekezdésében foglalt kölcsönszerződés jött létre.

A bíróságnak a megismételt eljárásban ezt követően az alperes által előadott érvénytelenségi okokat kellett vizsgálnia, amelyek közül az árfolyamkockázat alkalmazását biztosító szerződéses feltételek tisztességtelensége vonatkozásában az alábbiakat állapította meg.

A Ptk. 205. § (3) bekezdése szerint a felek a szerződés megkötésénél együttműködni kötelesek, és figyelemmel kell lenniük egymás jogos érdekeire. A szerződéskötést megelőzően is tájékoztatniuk kell egymást a megkötendő szerződést érintő minden lényeges körülményről.

A Ptk. 277. § (4)-(5) bekezdései szerint

(4) A felek a szerződés teljesítésében együttműködésre kötelesek. A kötelezettnek a szerződés teljesítése érdekében úgy kell eljárnia, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, a jogosultnak pedig ugyanilyen módon elő kell segítenie a teljesítést.

(5) A felek a szerződés teljesítését érintő minden lényeges körülményről kötelesek egymást tájékoztatni.

A Hpt. 203. § (6) bekezdése szerint olyan lakossági ügyféllel kötött szerződés esetén, amely devizahitel nyújtására irányul, illetőleg ingatlanra kikötött vételi jogot tartalmaz, a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél aláírásával igazolja. Az (7) bekezdés a) pontja alapján a (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztő részletre.

A 2/2014. PJE határozat szerint a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot - a kedvezőbb kamatmérték ellenében - korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek a tisztességtelensége főszabályként nem vizsgálható. E rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó (a továbbiakban: fogyasztó) számára annak tartalma a szerződéskötéskor - figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is - nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen.

A 2/2004. PJE határozat 1. pontját akként kell értelmezni, hogy ha a fogyasztó - jelen esetben alperes- a jogszabály által előírt tájékoztatást nem kapta meg, vagy az árfolyamkockázat korlátlan viselésének szerződési rendelkezése a fogyasztó számára a pénzügyi intézménynek felróható okból nem volt világosan felismerhető, illetve érthető, a fogyasztó az árfolyamkockázat viselésére nem kötelezhető, vagyis az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési kikötés teljes egészében érvénytelen; mivel az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezés a szerződéses főszolgáltatás körébe tartozik, annak tisztességtelensége a szerződés egészének érvénytelenségét

eredményezi.

A jogegységi határozat indokolása utal arra, hogy „a Ptk. 205. §-ának (3) bekezdése értelmében a felek a szerződés megkötésénél együttműködni kötelesek, és tájékoztatniuk kell egymást a megkötendő szerződést érintő minden lényeges körülményről. Ezt az általános együttműködési és tájékoztatási kötelezettséget fogyasztónak minősülő ügyféllel kötendő devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén - ide nem értve a pénzügyi lízingszerződést - a jelenleg már nem hatályos 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 203. §-a akként konkretizálja, hogy a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásul vételét az ügyfél aláírásával igazolja”.

A jogegységi határozat indokolása értelmében tehát a tájékoztatásból ki kell tűnnie, hogy

- 1.) az árfolyamváltozás hatására a törlesztőrészlet összege korlátozás nélkül (akár többszörösére is) megemelkedhet;
- 2.) az árfolyamváltozás iránya és mértéke előre nem állapítható meg, annak nincs felső határa;
- 3.) a fenti árfolyamváltozás lehetősége valós, vagyis a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet.

Ha a fogyasztó az árfolyamkockázat valós tartalmáról nem kapott világos és érthető tájékoztatást, vagy olyan tartalmú tájékoztatást kapott, amelyből nem volt világos a kockázat korlátlansága és realitása, az árfolyam-kockázat telepítése teljes egészében tisztességtelen, vagyis a fogyasztó – a 93/13/EGK Irányelv 6. cikkének 1. bekezdése alapján – egyáltalán nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére.

A bíróság megállapította a perbeli kölcsönszerződés az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazott ugyan, de a felperesi jogelőd a Hpt. 203. § (6) bekezdésében és (7) bekezdés a) pontjában foglalt kötelezettségének nem tett eleget, mivel az árfolyamkockázatot mint a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, annak ~~tartalmát nem tárta fel, az árfolyamkockázat ismertetését és annak a törlesztő részletére gyakorolt hatását tartalmazó kockázattelátó nyilatkozatot nem tett. Emiatt az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő fogyasztó mércéjével megítélt alperes számára világosan, egyértelműen nem volt felismerhető és érthető, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli, és hogy az árfolyam ránézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa, valamint hogy az árfolyamváltozás a hitel futamideje alatt is bekövetkezhet.~~

A bíróság hangsúlyozza, hogy a felperes által felhívott szerződésbeli rendelkezések maguk a kockázatot tartalmazzák, azt, hogy amennyiben a forint árfolyama bármely okból változik a japán yenhez képest, annak pénzügyi következményeit az alperes köteles viselni. Ez jelenti a kockázatot, hiszen alperesnek akár kedvező, akár kedvezőtlen pénzügyi változásnak a kölcsönszerződésből eredő tartozására kiható következményeit (pénzügyileg kedvező vagy kedvezőtlen) viselnie kell. Ugyanakkor ezen szerződéses rendelkezések nem jelentik alperesnek a tájékoztatását is egyben az árfolyamkockázat fent kifejtett mibenlétéről.

Az Európai Unió Bírósága a C-51/17. ítéletében kimondta, hogy „a pénzügyi intézményeknek elegendő tájékoztatást kell nyújtaniuk a kölcsönfelvevők számára ahhoz, hogy ez utóbbiak tájékozott és megalapozott döntéseket hozhassanak, és e tájékoztatásnak *ki kell terjednie legalább a kölcsönfelvevő lakóhelye szerinti tagállam fizetőeszköze súlyos leértékelődésének és a külföldi*

kamatlábak emelkedésének a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására (74.pont). A kölcsönfelvevőnek egyrészt világos tájékoztatást kell kapnia arról, hogy a devizaalapú kölcsönszerződés aláírásával bizonyos mértékű árfolyamkockázatot vállal, amely gazdaságilag nehezen viselhetővé válhat, amennyiben az a pénznem, amelyben jövedelmét kapja, leértékelődik azon devizához képest, amelyben a kölcsönt nyújtották. Másrészt az eladónak vagy szolgáltatónak, a jelen esetben a banknak fel kell hívnia a figyelmet az átváltási árfolyam lehetséges változásaira és a devizában felvett kölcsönrel összefüggő kockázatokra.” (75. pont)

A bíróság álláspontja szerint a felperes által hivatkozott szerződéses pontok, illetve a törlesztési táblázat utolsó oldalának alján található tájékoztatás a fenti EuB ítéletben kifejtetteknek sem felel meg.

A bíróság hivatkozik Kúria elnöke által az ún. devizahiteles érvénytelenségi perek jogalkalmazási kérdéseinek vizsgálatára felállított Konzultációs Testület 2019. április 10. napján kiadott állásfoglalása (továbbiakban: a Kúria állásfoglalása), 4. pontjára, mely szerint „nem minősül megfelelő tájékoztatásnak, ha az árfolyamkockázat viselése csak kikövetkeztethető a szerződés egyes rendelkezéseiből, vagy több különböző okiratban (pl. ÁSZF, üzletszabályzat, hirdetés) szereplő rendelkezések együttes értelmezése alapján.” A 9. pontban a Kúria megállapította, hogy „a tájékoztatásból egyértelműen ki kell tűnnie nemcsak annak, hogy az árfolyam-változással számolni kell, hanem annak is, hogy az nem elhanyagolható mértékű kockázatot jelent, és nem csak elhanyagolható mértékben növelheti a törlesztő részleteket.”

A felperes által megjelölt szerződéses rendelkezések ezen követelménynek sem felelnek meg.

Nincs jelentősége annak sem, hogy alperes a szerződést elolvasás nélkül írta alá, hiszen amennyiben elolvasta volna, a fentiekben kifejtettek szerint sem kapott volna érthető és világos tájékoztatást az árfolyamkockázatról. A Kúria állásfoglalásának 6. pontja szerint ugyanis „önmagában az, hogy maga a fogyasztó nem járt el kellő körültekintéssel, nem zárja ki, hogy a fogyasztó arra hivatkozzék, hogy a pénzügyi intézmény nem, vagy nem megfelelően tett eleget a tájékoztatási kötelezettségének.”

A bíróság hangsúlyozza: ahhoz, hogy alperes mulasztását az árfolyamkockázatról való „tájékozatlansága” okának kiderítése körében egyáltalán értékelés alá vonja, ahhoz elsőként felperesnek, mint pénzügyi intézménynek kell ezen vizsgálat azon „alapfeltételét” bizonyítania, miszerint az általa adott tájékoztatás maradéktalanul megfelel a fent kifejtett valamennyi előírásnak. Csak ebben az esetben lehet jelentősége annak, hogy alperes ezt a tájékoztatást nem olvasta el és értékelhetné a bíróság ezen mulasztását a terhére.

A bíróság hangsúlyozza, hogy nem bír relevanciával azon tény, miszerint a felperes a honlapján is elérhetővé tette az általa hivatkozott szerződéses rendelkezéseket, tekintettel arra, hogy azok a fent kifejtettek szerint nem tartalmaznak árfolyamkockázatról való tájékoztatást.

és tanúk vallomásukban nem tudták igazolni felperes állítását, miszerint alperest tájékoztatta az árfolyamkockázatról. Egyikőjük sem emlékezett ugyanis arra, hogy alperessel találkozott volna, illetve hogy a felperes nevében eljáró ügyintéző szóban tájékoztatta volna alperest az árfolyamkockázatról.

Pesti Központi Kerületi Bíróság
Gazdasági és Polgári Peres Csoport
1027 Budapest, Varsányi I. u. 38-40.
16.P.301.122/2019/3-II.

11

Mindezek alapján a perbeli kölcsönszerződésnek az árfolyamkockázat alperes általi viselését előíró szerződéses kikötései nem voltak világosak és érthetőek, ezért a Ptk. 209. § (5) bekezdése alapján tisztességtelennek és a Ptk. 209/A. § (2) bekezdése alapján semmisnek minősültek.

Tekintettel arra, hogy az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó rendelkezés tisztességtelensége már önmagában az egész szerződés érvénytelenségét eredményezte, az alperes által előadott további érvénytelenségi kifogásokat a bíróság nem vizsgálta.

A bíróság hangsúlyozza, hogy felperes nem terjesztett elő alperes érvénytelenségi kifogásaira figyelemmel olyan másodlagos kereseti kérelmet, hogy érvénytelenség megállapítása esetére mely, a Ptk. 237. §-ában foglalt jogkövetkezmény megállapítását kéri a bíróságtól.

Figyelemmel arra, hogy a bíróság a Pp. 215. § alapján a felperes kereseti kérelméhez kötve van, azon nem terjeszkedhet túl, ezért hivatalból nem határozhatta meg, hogy az érvénytelenség jogkövetkezményei a Ptk. 237. § szerint miként kerüljenek levonásra. Erre figyelemmel a bíróság az érvénytelenség általános jogkövetkezményét alkalmazhatta, mely szerint érvénytelen szerződésre jogot alapítani nem lehet.

Mindezek alapján a bíróság a felperes keresetét mint megalapozatlant elutasította.

Figyelemmel arra, hogy a bíróság felperes keresetét jogalapjában megalapozatlannak találta, annak összesszerűségét nem vizsgálta.

A perbeli esetben a bíróság úgy ítélte meg, hogy a jogvita az alperes által hivatkozott előzetes döntéshozatali kérelmekben feltett, a bíróság által hivatalos tudomás alapján ismert kérdések Európai Unió Bírósága általi megválaszolása nélkül is eldönthető volt, különös tekintettel az Európai Unió Bírósága által a deviza alapú kölcsönszerződésekkel kapcsolatban meghozott ítéletekre és a Kúria jogegységi határozataira. Minderre tekintettel a bíróság 15-I. számú végzésével az alperes tárgyalás felfüggesztése iránti kérelmét elutasította.

A bíróság a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes által előlegezett perköltség viselésére, mely az alperesi jogi képviselő munkadíjából áll.

A bíróság az alperes jogi képviselőjének munkadíját a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján, az alperes és jogi képviselője között létrejött és 304.312/2016/17. alatt csatolt ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíjat vette alapul és állapította meg 495.300 forintban 8 tárgyaláson való részvételre figyelemmel a korábbi ítélethozatalt megelőző elsőfokú eljárás vonatkozásában. Ugyanezen jogszabályhely és szerződés alapján állapította meg a bíróság a megismételt elsőfokú eljárásban felmerült alperesi jogi képviselő munkadíját 1 tárgyaláson való részvételére figyelemmel 38.100.- forintban. A másodfokú eljárásban alperesi oldalon 63.500.- Ft merült fel, melynek viselésére pervesztesége folytán szintén felperes köteles.

Az ítélet ellen a Pp. 233. § (1) bekezdése alapján van helye fellebbezésnek.

Budapest, 2019. május 14.

**Pesti Központi Kerületi Bíróság
Gazdasági és Polgári Peres Csoport
1027 Budapest, Varsányi I. u. 38-40.
16.P.301.122/2019/3-II.**

12

bíró